

pf

PIAȚA
FINANCIARĂ

COVER

UNIUNEA BANCARĂ
EUROPEANĂ,
ELEMENT CHEIE
AL PROCESULUI
DE CONSOLIDARE
A SISTEMULUI BANCAR

DORIN DRĂGUTANU,
Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei:

ȚINTIREA INFLAȚIEI
NU POATE COEXISTA
CU RATE FIXE DE SCHIMB

MIRCEA URSACHE,
VICEPREȘEDINTE ASF:

Pragurile de deținere la SIF
vor fi stabilite de Adunările Generale
ale Acționarilor

SERVICIILE
ONLINE BANKING
INTRĂ ADÂNC
ÎN GRAȚIILE CLIENTELEI

FORUMUL MINIER ROMÂN, EDIȚIA A II-A

România are nevoie de o strategie de valorificare a propriilor resurse

Strategia industriei miniere, stadiul modificării legii Minelor, riscuri de mediu, reglementările pentru obținerea licențelor de exploatare, dezvoltarea mineritului, oportunitățile și mai ales provocările din domeniu – sunt doar câteva dintre subiectele dezbătute în cadrul celei de-a doua ediții a Forumului Minier Român organizat de Finmedia în parteneriat cu Agenția Națională de Resurse Minerale și cu Asociația Profesională Munții Apuseni, pe 10 aprilie.

Forumul Minier Român a adus față în față, și la cea de-a doua ediție, decidenți din partea statului, specialiști din piață, dar și mari companii care investesc în România și sunt interesate de valorificarea resurselor subsolului și de evoluția legislației din acest domeniu.

Conferința a fost deschisă de fostul președinte al României, Emil Constantinescu, doctor în geologie, în primul panel fiind abordate teme legate de potențialul României în ceea ce privește resursele subsolului, de noua Lege a Minelor și dezvoltarea industriei miniere ca motor de creștere economică. Participanții s-au bucurat de expertiza în domeniu a directorului general al Agenției Naționale de Resurse Minerale (ANRM) Grigore Pop, a directorului general al Direcției Generale Resurse Minerale din Ministerul Economiei, Sorin Găman, a președintelui Asociației Profesionale Munții Apuseni, Alexandru Nicolici, și a Iulianei Stratulat, director executiv al Asociației Patronale din Geologie – Carpați, discuțiile fiind moderate de prof. univ. dr. Nicolae Anastasiu, de la Facultatea de Geologie și Geofizică a Universității București.

Cea de-a doua parte a Forumului a fost rezervată pentru prezentarea mediului de afaceri din domeniul exploatarea resurselor minerale naturale din România, iar dr. geol. Laurențiu Bogatu, secretar general al Patronatului Producătorilor de Agregate Minerale din România, Octavian Bold, profesor la Facultatea de Mine a Universității Petroșani, Nicolae Drăgoi, director general adjunct al Complexului Energetic Hunedoara, Ovidiu Mera, inspector protecția mediului la Turda Salina Durgău, Ionel Ureche, manager dezvoltare resurse minerale Lafarge România, Alexandru Nicolici, în calitate de

„Pledez de multă vreme pentru o strategie de dezvoltare a României și o astfel de strategie eficientă trebuie să pornească de la evaluarea resurselor naturale ale subsolului, să continue cu resursele naturale ale solului, cu resursele umane, pehtru ca în final să se ajungă la resursele financiare.”

Emil Constantinescu, fostul președinte al României, doctor în geologie

director general Samax și Horea Avram, vicepreședinte Roșia Montană Gold Corporation au trecut în revistă oportunitățile, dar și provocările din acest domeniu.

Dezbaterile au continuat la masa rotundă, alături de Bajdu Stere, director general Top Miniera, Nicolae Stanca, VP Eldorado Gold Corp & general manager România Deva Gold, Alexandru Pătruți, fost președinte ANRM, Laurențiu Puiu, administration manager Lunding Mining, Eugen Schwartz, quarry manager Marmosim, Voicu Aurelian, director tehnic Compania Națională a Uraniului, Laslo Faur Alex, manager dezvoltare Bega minerale industriale, Dan Onescu, general manager Belevion exploration, și de participanții din primele paneluri.

„România se află între primele cinci țări din Uniunea Europeană din punctul de vedere al potențialului resurselor minerale de care dispune. Avem aproape tot spectrul de resurse minerale posibile, începând cu hidrocarburi, metale feroase și neferoase, cărbune, materiale de construcții, roci de tot felul și ape minerale. Din păcate, dacă vorbim de exploatare, suntem mai jos în clasament. Este important să reluăm discuțiile pe tema continuării prelucrării minereurilor.”

Grigore Pop, director general ANRM

Finmedia multumește participanților și dă întâlnire tuturor celor interesați de domeniul resurselor minerale la cea de-a treia ediție a Forumului Minier Român, ce va fi organizată peste șase luni.

Suntem pe harta mineralelor critice

Fostul președinte al României, Emil Constantinescu, doctor în geologie, consideră că România nu are o politică credibilă de valorificare a resurselor naturale proprii, în primul rând a resurselor subsolului.

Emil Constantinescu spune că trebuie să redefinim valoarea mineralelor și a resurselor minerale și a arătat că România figurează ca o zonă marcantă de interes pe harta realizată de geologii finlandezi privind distribuția mineralelor rare, resurse fără de care progresul tehnologic nu va fi posibil.

UE a elaborat în 2012 o nouă clasificare a mineralelor utile care include, pe lângă mineralele importante și foarte importante, mineralele critice – acelea fără de care anumite tehnologii nu se pot dezvolta.

„În materie de bogății ale subsolului, avantajul României este diversitatea. România nu are «monștri geologici», zăcăminte foarte rentabile, cu conținut mare de metale, dar are zăcăminte mici și diverse”, a spus Constantinescu, arătând că în contextul clasificării unor minerale drept „critice”, exploatarea acestor zăcăminte devine rentabilă.

Grigore Pop, director general ANRM, a subliniat faptul că România se află între primele cinci țări din Uniunea Europeană din punctul de vedere al potențialului resurselor minerale de care dispune.

Pop a arătat că este nevoie de o comunicare mai bună și mai coerentă între instituțiile implicate în exploatarea resurselor minerale ale statului și a arătat că ANRM a colaborat cu Ministerul Economiei și celelalte ministere implicate în armonizarea noii Legi a minelor.

Sorin Găman, director general adjunct al Direcției Generale de Resurse Minerale din cadrul Ministerului Economiei, a declarat că minele închise în care încă există resurse bogate ar trebui redeschise, iar acest lucru va fi posibil după aprobarea noii legi a minelor. „Noua lege a minelor va prevedea și redeschiderea unor mine. Credem că noua lege trebuie aprobată în regim de urgență, pentru că multe resurse ale României sunt în mine

„Multe dintre resursele de subsol ale României sunt cantonate în cariere miniere închise, care ar trebui redeschise. Am închis 550 de mine în ultimii ani din cauza ineficiențelor economice și tehnologiilor învechite, dar tehnologiile au avansat și există mulți investitori care vor să investească în acest domeniu. Noua lege a minelor va prevedea și redeschiderea unor mine.”

Sorin Găman, director general adjunct al Direcției Generale de Resurse Minerale, Ministerul Economiei

închise, halde de steril și iazuri de decantare”, a subliniat Găman. El a precizat că noua lege a minelor va ține cont și de interesele comunităților locale.

Președintele Asociației Profesionale Munții Apuseni, Alexandru Nicolici, a arătat că la nivel de decizie, în Europa se scoate în față valorificarea

Iuliana Stratulat, director executiv, Asociația Patronală din Geologie – Carpați, a atras atenția asupra nivelului redevențelor. „Când Ministerul de Finanțe are nevoie de bani se uită la redevențe și spune că trebuie mărite (...) Trebuie să se asculte și specialiștii în domeniu, pentru că pe lângă

„Sunt mulțumit că autoritățile statului stau față în față cu specialiștii și sunt mulțumit și cu structura Forumului – lucruri generale în prima parte, apoi studiile de caz, iar la masa rotundă tragem concluzii pe care le punem pe hârtie și suntem pregătiți să facem acest lucru. La prima ediție a Forumului Minier Român spuneam că factorii care trebuie să meargă împreună sunt un geolog să scoată resursa, un miner să o aducă la lumina zilei, un preparator să o valorifice, un economist să analizeze dacă este rentabilă, un ecologist, ca să nu distrugem mai mult decât producem și politicul, care să facă lucrurile să fie aprobate. Acest lucru se întâmplă deja.”

Alexandru Nicolici, președintele Asociației Profesionale Munții Apuseni

resurselor și acest lucru nu îl pot face decât specialiștii. El a amintit că în România nu se mai organizase un forum minier din 1982, de când o făcuse Virgil Trofin.

Bogați în zăcăminte sărace

Prof. univ. dr. Nicolae Anastasiu, Facultatea de Geologie și Geofizică, Universitatea București, a arătat că România a avut un trecut generos în domeniul industriei extractive iar construirea viitorului depinde doar de noi.

redevențe mai sunt și alte taxe, iar redevența nu trebuie să îngroape afacerea. Trebuie să câștige ambele părți”, a spus Stratulat.

Prof. univ. dr. Gheorghe Popescu s-a arătat deranjat de faptul că nu toți decidenții sunt solidari și „aproape” de actorii care acționează pe linia substanțelor minerale. „Am mai vorbit despre această relație geolog – miner – procesator – economist – ecolog. Acești specialiști trebuie să conlucreze, pentru că nu se mai poate gândi acum valorificarea substanțelor minerale utile numai prin prisma dublei relații între geolog și miner sau

„Dacă spunem cu mândrie că facem minierit de 2000 de ani, atunci să dezvoltăm minierit! Dar trebuie să ținem cont că suntem bogați în zăcăminte sărace. Tehnologia a avansat, dar costă, iar noi nu avem acești bani, așa că avem nevoie de investitori. Și investitorii vin, dar vor ca ceea ce contractăm, ceea ce negociem, ceea ce hotărâm să respectăm și să ne ținem de cuvânt.”

Iuliana Stratulat, director executiv Asociația Patronală din Geologie - Carpați

procesator. Multă vreme am stat sub această sabie a lui Damocles a economicului, dar acum a venit cenzura ecologică, deși nu ar trebui să se comporte ca niște cenzori, ci ca niște parteneri care să conlucreze cu ceilalți specialiști (...) Noi, profesioniștii, care știm despre ce este vorbim, trebuie să ne adresăm decidenților să ne sprijine, dar dacă vom fi într-o relație de contradicție nu vom avansa, mai ales că problema resurselor subsolului este foarte complicată acum”, a spus Gheorghe Popescu.

Odiseea proiectelor miniere în România

Cea de-a doua parte a Forumului Minier Român a fost rezervată prezentării unor proiecte miniere din România. Dr. geol. Laurențiu Bogatu, secretar general al Patronatului Producătorilor de Agregate Minerale din România, a arătat „ce îi așteaptă pe investitorii români și străini dacă încearcă să facă investiții în domeniul resurselor minerale”.

Potrivit lui Laurențiu Bogatu, taxa pe suprafața totală a perimetrului de exploatare pentru agregate minerale ajunge, în medie, la 7,52 lei/metru pătrat/an, din care bugetul de stat încasează 0,282 lei (3,7%), cea mai mare parte ajungând la autoritățile locale, Ministerul Mediului și la Administrația Națională a Apelor. La aceste taxe se adaugă alte taxe pe metru cub de resursă: redevența minieră, serviciul de gospodărire a nisipurilor și pietrișurilor, consumul de apă, taxa pe metru cub vândut, plus alte taxe. În final, pentru desfășurarea activității de exploatare și valorificare a agregatelor minerale, titularii de licențe sau premise de exploatare achită la stat, instituții ale statului și instituțiile locale 7,52 lei /metru pătrat/an pentru perimetrul de exploatare și 7,86 lei pe metru cub de resursă exploatată.

Octavian Bold, profesor la Facultatea de Mine a Universității Petroșani, a arătat că tehnologiile actuale, care se recomandă pentru valorificarea cărbunelui produs în Valea Jiului, se limitează doar la producerea de energie electrică și termică în capacități industriale de dimensiuni mari și la producerea căldurii în capacități industriale mici, în sisteme locale de termoficare sau în sobe de uz casnic.

Potrivit lui Bold, cea mai bună valorificare a cărbunelui poate să constea în producerea de combustibili ecologici pentru sistemele de termoficare orășenești sau consumul casnic, sub formă de cocs sau semicocs brichetat cu liant

„Pe lângă faptul că noi avem resurse și putem dovedi acest lucru, trebuie să căutăm investitori. Ori investitorii nu pot fi decât fie statul, fie investitorii privați pe care trebuie să îi sprijinim, pentru că altfel nu putem valorifica resursele.”

Prof. univ. dr. Nicolae Anastasiu, Facultatea de Geologie și Geofizică, Universitatea București

„Este importantă Legea Minelor, dar mai importantă mi se pare elaborarea unui Cod al resurselor, pentru că minierul înseamnă acțiune extractivă, dar de fapt obiectul acțiunii sunt resursele. La Forumul Minier Român trebuie să furnizăm idei, principii pentru un Cod al resurselor.”

Prof. univ. dr. Gheorghe Popescu, Universitatea București

ecologic. O altă variantă posibilă este brichetarea la cald precedată de eliminarea volatilelor fumigene și utilizarea ca liant a unui cărbune cu bune proprietăți de aglomerare.

Potrivit lui Nicolae Drăgoi, director general adjunct al Complexului Energetic Hunedoara, în 1989, în Valea Jiului existau 14 mari exploatații miniere subterane, patru cariere de exploatare, cinci uzine de preparare a cărbunelui, peste 55.000 salariați, o producție de 11,9 milioane tone cărbune/an și perimetre miniere de 163,4 km². Astăzi au rămas patru exploatare miniere, o uzină de preparare, o stație de salvare minieră, 4.822 salariați, o producție de 1,49 milioane tone huiță/an și 22,5 km² perimetre miniere active.

Ovidiu Mera, inspector protecția mediului la

Turda Salina Durgău, a prezentat modul cum o mină poate fi utilizată în alt scop decât cel de exploatare a resursei minerale – transformarea în obiectiv turistic și balnear, așa cum s-a întâmplat la Turda cu vechea mină de sare. Salina Turda este singura mină din Europa care menține în structura sa camerele de exploatare de tip conic.

Ionel Ureche, manager dezvoltare resurse minerale Lafarge România, a vorbit despre provocările din activitatea producătorilor de agregate minerale din România. Acesta a arătat etapele ce trebuie parcurse și costurile aferente unui proiect de exploatare a rocilor utile de la prospecțiune până la exploatare, pentru o suprafață medie estimată a perimetrului de 20 ha.

„Cumulând taxele curente de exploatare cu

„Utilizarea cărbunelui de calitate inferioară nu răspunde cerințelor actuale de producere a energiei electrice nici din punct de vedere al eficienței, nici sub aspectul protecției mediului înconjurător. Este deci obligatorie obținerea unui cărbune de bună calitate care să poată concura pe piață cu alți combustibili organici care ar putea răspunde condițiilor cerute pentru o energetică ecologică.”

Octavian Bold, profesor la Facultatea de Mine a Universității Petroșani

„Titularul de licență sau investitorul care vine în România să ia licență se lovește mai întâi de problemele legate de accesul la perimetrul de exploatare. Sunt situații în care în perimetrul de exploatare au fost puși în posesie foști proprietari, primăriile au scos hotărâri ale Consiliului Local prin care terenul a fost trecut în domeniul privat al primăriei comunei, iar primăria impune abuziv și ilegal Contracte de concesiune a suprafeței de teren pentru care nu este proprietar.”

Dr. geol. Laurențiu Bogatu, secretar general al Patronatului Producătorilor de Agregate Minerale din România

PROPUNERILE PARTICIPANTILOR LA FORUMUL MINIER PENTRU REZOLVAREA UNOR PROBLEME LEGISLATIVE ÎN DOMENIU:

1. Taxa pentru autorizare de execuție foraje și excavări percepută de către primării să fie plătită o singură dată pe proiect, la începutul explorării;
2. Să se abroge prețul reglementat la nisipuri și pietrișuri, pe care piața trebuie să-l regleze;
3. Să se prevadă clar în legislație care sunt construcțiile speciale – anulare impozit de 1,5 % pe descoperță, pe drumuri în carieră etc.;
4. Să se prevadă în caietele de sarcini ca achizițiile de materiale de construcții să se facă doar de la societățile atestate și care au drept de exploatare legal;
5. Armonizarea legislației miniere cu cea de mediu și a apelor pentru exploatarea nisipului de pe platforma continentală;
6. Accesul la terenurile din perimetrul minier – corelarea legislației. Acolo unde proprietarul terenului este Statul Român să existe un drept de preempțiune pentru deținătorii de licență;
7. Găsirea modalității de a se scoate de la regimul secret utilizarea hărților geologice;
8. Să crească aparatul tehnic al ANRM, pentru optimizarea activității;
9. Eliminarea dublei taxări a apelor minerale – licențele să revină îmbuteliatorilor și nu Societății Naționale a Apelor Minerale;
10. Aplicarea OUG 34 /2013 trebuie corelată cu legislația existentă în domeniul mineritului; trebuie evitat ca această ordonanță să se transforme în lege în forma actuală;
11. Corelare legislativă în domeniu, între reglementările existente în domeniul construcțiilor, mediului, agricol, ape, silvic și minerit;
12. Eficientizarea prin simplificarea procedurii de aprobare a licențelor;
13. Corelarea termenelor stabilite prin lege pentru obținerea avizelor necesare activității de exploatare, explorare, cu realitățile faptice și cu procedurile tuturor autorităților implicate;
14. Limitele zonei de dezvoltare durabilă și management durabil să fie retrasate ținându-se cont și de amplasarea zonelor cu potențial minier, colaborându-se cu ANRM în acest sens;
15. Organizarea de urgență a mesei rotunde pentru îmbunătățirea legii minelor.

costurile de producție se ajunge la o cheltuială pe tonă de produs finit foarte apropiată de prețul de vânzare din piață”, a spus Ureche.

Alexandru Nicolici, în calitate de director general Samax, a prezentat odiseea dezvoltării unui proiect minier în România. El a arătat că explorarea preliminară pentru un proiect de exploatare a aurului necesită o perioadă de 9 ani și

„Divizia Minieră a Complexul Energetic Hunedoara deține licență de exploatare pentru perimetrele concesionate până în anul 2024, iar rezerva valorificabilă de cărbune este de 54,3 milioane tone. Continuitatea exploatării la nivelul actual de extracție este asigurată cu rezerve deschise, pentru o perioadă de peste 37 ani.”

Nicolae Drăgoi, director general adjunct al Complexului Energetic Hunedoara

„Proiectul de transformare a salinei Turda în obiectiv turistic a fost elaborat în 2005-2006 și finanțat cu fonduri Phare. Din punct de vedere al eficienței, în primii trei ani de activitate – 2010, 2011 și 2012 – am recuperat integral contribuția Consiliului Local, cofinanțarea. Profitul societății din activitatea de turism a fost de peste 1 milion de euro.”

Ovidiu Mera, inspector protecția mediului la Turda Salina Durgău

costuri de 50 milioane de dolari. Urmează etapa de exploatare pe o durată de 6 ani și costuri de 50 milioane de dolari, iar licențele și avizele necesită 5 ani și costuri de 5 milioane euro. Pentru construcție sunt alocate 2 ani și costuri de 1000 de milioane de dolari, iar amortizarea cheltuielilor se face în 5 ani, cu costuri de 55 milioane de dolari. „Investitorul vede 1 dolar după ce a investit 1,160 miliarde dolari, timp de 27 de ani. Aceasta este evoluția unui proiect minier de mari dimensiuni”, a arătat Nicolici.

Condiția ca un astfel de proiect să continue este asigurarea cadrului legislativ pe care să se poată calcula rentabilitatea pe 27 de ani. „Trebuie să funcționeze niște legi de care să fiu sigur că în perioada de recuperare a investiției nu se schimbă elementele studiului de fezabilitate (...) Proiectul este rentabil, dar dacă se intră în zona de analiză a

riscurilor, se pleacă din România”, a spus Nicolici.

Horea Avram, vicepreședinte Roșia Montană Gold Corporation, a arătat că legislația actuală din domeniu reduce posibilitățile de finanțare și gradul de încredere al investitorilor.

„Cadrul Legislativ este complicat – un mare proiect de investiții are nevoie de sute sau mii de aprobări și semnături. Conține multe bucle și neconcordanțe, iar termenele sunt laxe sau neprecizate. Chiar dacă există termene clare, de exemplu 30 de zile, sunt situații în care răspunsul a fost primit în 5 ani. Birocrația sau aparatul administrativ blochează artificial programe, proiecte și investiții definite ca oportune de Uniunea Europeană, Guvern, forțe politice sau opinie publică”, a spus Avram.

Oana Voinea / Georgeta Clinca

„Costurile estimative până la începerea exploatării variază între 100.000 și 250.000 euro, la care se adaugă costul terenurilor iar investiția necesară deschiderii unei cariere/balastiere, incluzând și costul unei stații de prelucrare, variază între 2,5 și 5 milioane euro.”

Ionel Ureche, manager dezvoltare resurse minerale Lafarge România

„Dacă proiectele din «patrulaterul aurifer» despre care s-a tot discutat și la Forumul Minier Român ar fi fost abordate cu mai multă seriozitate de autoritățile de reglementare, astăzi România ar fi avut șansa să fie principalul producător de aur și argint din Europa.”

Horea Avram, vicepreședinte Roșia Montană Gold Corporation